

РОЙОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 12 (1012) • П'ятниця, 20 січня 1995 року • Ціна договірна

Чи притягнуть до кримінальної відповідальності колишніх керівників "Бласко"?

Депутатська слідча комісія з перевірки діяльності акціонерного судноплавного концерну «Бласко-Чорноморське морське пароплавство» має намір звернутися до Генеральної прокуратури України з клопотанням про порушення кримінальної справи проти колишнього президента «Бласко» Павла Кудюкіна. Про це заявив на прес-конференції в Києві голова цієї комісії Юрій Кармазін.

Ю. Кармазін повідомив журналістам, що в результаті перевірки діяльності «Бласко», проведеної депутатською комісією, встановлено, що заборгованість концерну державі становить 263 190 тис. доларів. Факт передавання концерном «Бласко» 150 суден (із 228-ми) у комерційну експлуатацію Ю. Кармазін розцінив як «заподіяння політичної шкоди» Україні.

Командування ЧФ «терміново реалізує» частину флоту, яка може бути передана Українським ВМС, стверджує начальник штабу ВМС України

Нині терміново реалізується весь фонд інфраструктури Чорноморського флоту, який за одним з варіантів поділу флоту може бути переданий Військово-Морським Силам України.

Таку думку висловив в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» начальник штабу, перший заступник командування ВМСУ контр-адмірал Олексій Рижченко, говорячи про факти передавання флотського майна у власність «місськрадам і комерційним структурам».

За словами адмірала, тільки останнім часом ЧФ передав місцевій владі майно в селищі Веселому, де в жовтні — грудні 1994 року було скорочено авіацію ЧФ. Триває процес передавання місцевим Радам об'єктів колишньої дивізії підводних човнів у Балаклаві. Командування дивізії берегової охорони одержало вказівку про продаж двох хлібозаводів у Сімферополі, що їй належать, стверджує начштабу ВМС України.

КУХЯ

Фото Олександра К. ШИМЕНКА

Київ і Ашгабат домовляються

Учора вранці до Києва з офіційним візитом прибув Президент Туркменістану Сапармурат Ниязов. Біля Маринського палацу відбулася урочиста церемонія зустрічі високого гостя. Питання розвитку двосторонніх відносин обговорювалися під час бесіди віч-на-віч Президента України А. Кучми та Президента Туркменістану С. Ниязова. Паралельно над уточненнями україно-туркменських документів працювала група експертів.

Президент Туркменістану відвідав Авіаційне науково-технічне об'єднання ім. О. Антонова, поклав вінок до могили Невідомого солдата.

Увечері відбулося підписання україно-туркменських документів.

Термін «траст» на вітчизняному ґрунті має щасливішу долю, ніж інші визначення із смислової низки ринкової економіки. По-перше, він абсолютно точно передає первісний зміст — «довічне управління», по-друге, етимологія цього терміна визначена недостатньою для «борців» за чистоту рідної мови.

Про трасти та інвесторів читайте на 4-й стор.

Пастка для простаків чи панацея для економіки та інвесторів?

Державі потрібен новий уряд і громадська злагода, вважає рада координаторів Трудового Конгресу України

На черговому засіданні ради координаторів партії Трудовий Конгрес України (ТКУ) вирішено рішуче вимагати відставки уряду в повному складі. Мотиви: нинішній уряд не є таким, який сформовано відповідно до підсумків президентських виборів, політичних і економічних реалій, він є надто різномірним, не відповідає потребам реформування економіки, а відтак не здатен зупинити поглиблення економічної кризи, скорочення виробництва, падіння життєвого рівня народу.

Державі потрібен дієздатний уряд і послідовність у діяльності вищих ланок виконавчої влади. Іншаке курс на реформи, проголошений Президентом, на

практиці й далі гальмуватиметься нинішнім урядом, склад якого формувався в різні часи.

Потрібна, нарешті, соціальна відповідальність всіх ланок виконавчої влади.

Підтримуючи заклик Президента України до проголошення в 1995–2000 роках мораторію на партійно-політичне протистояння, рада координаторів ТКУ вважає за доцільне створити Громадський комітет сприяння суспільній згоді, до якого б увійшли найбільш досвідчені й авторитетні політики, громадські діячі, видатні вчені, діячі культури, представники політичних партій та громадських організацій.

Прес-служба ТКУ.

Офіційно

Разом до нової Європи

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз зустрівся з головою комісії у закордонних справах латвійського парламенту Олександром Кіртштейном. Сторони обговорили питання розвитку міжпарламентських зв'язків, низку міжнародних проблем. Зокрема, О. Мороз наголосив на потребі налагодження тісних українсько-латвійських економічних зв'язків, а також співробітництва у зовнішньополітичній площині. За словами О.Кіртштейна, Латвія підтримує зусилля України з інтеграції в європейські структури.

У Києві — президент ЄБРР

До Києва на запрошення Президента України Леоніда Кучми прибув президент Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) Жак де Лароз'єр. У січні ЄБРР має намір надати Україні перший транш кредиту для підтримки малого й середнього бізнесу в Україні в сумі близько 12 млн. доларів США. Загальний обсяг кредиту, угоду про який підписано з ЄБРР 16 грудня, становить 100 млн. єку (близько 120 млн. доларів).

Банк передбачає виділити кошти чотирма траншами: 10, 20, 20 і 50 млн. єку протягом чотирьох років. Ці кошти мають бути використані малим й середнім підприємствам (кількість працівників не перевищує 500 чоловік), проекти яких відповідають вимогам ЄБРР.

У. Крістофер згадав про Україну

Для Сполучених Штатів важливо продовжувати підтримувати реформи та реформаторські сили в Росії, заявив держсекретар США Уоррен Крістофер в інтерв'ю газеті «Вашингтон таймс». У Росії, зазначає він, де уряд, як і інші США мають можливість працювати, обговорювати ті питання, де є розбіжності, і ми енергійно робимо це. Наші відносини з Росією мають широкомасштабний і складний характер, сказав глава американського зовнішньополітичного відомства. Як останні приклади американсько-російської взаємодії він, зокрема, згадав тристоронню угоду з Україною щодо ядерної зброї, угоди, підписані на будапештському форумі ОБСЄ.

Не за горами ротація укрбату

У період з 2 по 28 лютого відбудуться ротації 240-го окремого спеціального батальйону Збройних Сил України, який входить до складу багатонаціональних Сил ООН з підтримання миру у колишній Югославії. Новий склад батальйону (близько 500 осіб) передислокуватиметься до Сараєва літаками ВПС України. Співаново 5 рейсів за маршрутом Миколаїв—Анкара (база ВПС НАТО в Італії)—Сараєво.

Нині майбутні миротворці проходять допитову роботу на базі Миколаївського університету.

Його Високোповажності панові Томіті МУРАЯМА, Прем'єр-міністрові Японії

Ваша Високোповажності, з глибоким сумом і скорботою сприйняли в Україні звістку про стихійне лихо, яке спіткало Японію та призвело до значних людських жертв.

Поділяю з Вами, усім японським народом біль втра. Прощу передати рідним і близьким загинилих глибоке співчуття з приводу тяжкого лиха, що їх спіткало.

З глибокою повагою

Президент України Леонід КУЧМА.

Поправка

Передостаннє речення в інформації «Чи вплинуть римська мудрість і лєнінські цитати на рішення парламенту?» («Голос України» за 19 січня д.р.) слід читати: «Щоб припинити дискусію, Голова Верховної Ради України Олександр Мороз оголосив перерву, після якої зустріся з керівниками фракцій і груп, аби узгодити позиції».

Парламентська хроніка

ШУКАТИМУТЬ ІСТИНУ...

Ранкове і денне засідання 18 січня

Бура політичних пристрастей навколо підтвердження повноважень новообраного народного депутата Левка Лук'яненка не лише засвідчила протистояння ідеологічних поглядів, а й переконливо продемонструвала недосконалість закону про вибори. До речі, про це говорили ще під час перших засідань Верховної Ради нового скликання, однак кардинальних змін чи доповнень, які вивели б парламентарію з даної випадку з глухого кута, так і не було прийнято. Як наслідок, промови різних політичних переконань мали достатньо аргументів як «за», так і «проти». Зокрема, представники фракцій і груп лівого блоку вважали, що в тексті листівки, випущеної групою підтримки Левка Лук'яненка, є фрази, які свідчать про прямий тиск на виборців. У виступаючих з правого блоку протилежна думка. Як засвідчили подальші події, частина депутатів не дослухалась до слів голови Центризборком Івана Ємця, який у своєму виступі сказав, що прокуратура Волинської області та Генеральна прокуратура не знайшли у діях прихильників Левка Лук'яненка криміналу. Намагаєшся урезонити найбільш запальних і Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, сказавши, що знає Левка Григорівича як коректного опонента ще з Верховної Ради минулого скликання, а оскільки голосування проходило таємно, то кожен мав можливість висловитися за

того кандидата, який йому більше до душі.

Під час перерви, коли Олександр Мороз зустрічався з представниками фракцій і груп Верховної Ради, я попросив кількох народних депутатів України, які мають різні політичні переконання, оцінити ситуацію, що склалася у парламенті під час затвердження повноважень Левка Лук'яненка.

Петро ОСАДЧУК з боку, умовно кажучи, лівого крила нашого умовного українського парламенту це спроба політичної розправи над народним депутатом Левком Лук'яненком, оскільки жодного юридичного аргументу у протиникий затвердження його повноважень як народного депутата немає. Тут можливі два варіанти. Перший — його можуть затвердити. Якщо ж повноважень Левка Лук'яненка не підтвердять, то це буде великим мінусом нашому парламенту і доказом того, що він не може стати вище від політичних амбіцій задля державотворення і сприяння проведенню економічних реформ. І коли домовленості не буде досягнуто, то це буде ще один крок парламенту шляхом, який веде до політичного самотегства, а ми загнимося перед усім світом.

Юлій ІОСФЕ: Верховна Рада України — єдиний орган, напевно, у світі, який затверджує сам себе. Це антиправова ситуація — нонсенс у світовій практиці. Ми стали свідками того, як влаштовуються розправи. Я не хочу говорити зараз ні про особистість Левка Лук'яненка, ні Володимира Гриньова чи когось іншого. Просто підтвердження повноважень перетворюється на засіб чергових міжпарламентських розборок. Тому становище слід негайно міняти. Є Центральна виборча комісія, а потім повинен бути суд. Тому на першому місці має бути закон, а не політичні симпатії й антипатії.

Григорій ДОВГАНЧИН: Ситуація, яка склалася сьогодні навколо визнання повноважень народного депутата Левка Лук'яненка, досить неоднозначна. Якщо говорити лише про формальний, юридичний бік справи, то Верховна Рада повинна визнати повноваження новообраного депутата, оскільки необхідна кількість виборців віддала за нього свої голоси. Проте факти і документи, які розглядались мандатною комісією, свідчать, що вибори Левка Лук'яненка проходили не дуже коректно. Особливо на етапі передвиборчої боротьби.

Однак я, як член тимчасової мандатної комісії, хотів би звернути увагу на те, що наша комісія виглядала дещо нелогічно в структурі Верховної Ради. Адже виходить, що обрані до неї депутати спершу підтвердили свої повноваження, а потім стали, так би мовити, суддями для колег. Якщо ж комісія все-таки має бути, то, очевидно, краще створити її з депутатів попереднього скликання Верховної Ради чи інших осіб, щоб не перетворювати народних депутатів на суддів і підсудних. А взагалі такими питаннями мають за-

йматися Центризборком та Конституційний суд, який необхідно якомога швидше створити.

На жаль, як засвідчили результати голосування, парламентарії так і не змогли досягти спільного знаменника. Необхідної кількості голосів для підтвердження повноважень народного депутата Левка Лук'яненка не набралось. Але ще менше голосів було за визнання виборів недійсними. Отже, Верховна Рада опинилася в патовій ситуації. Тому вирішено створити комісію з депутатів — представників різних політичних сил для з'ясування істини.

Повноваження народного депутата України Наталії Вітренко підтверджено.

Верховна Рада від імені українського народу висловлює співчуття парламенту, народові Японії, родинам потерпілих і загинилих внаслідок тяжкого стихійного лиха.

Потім депутати почали обговорення тексту Звернення Верховної Ради України до Федеральних Зборів Російської Федерації у зв'язку із ситуацією в Чечні. Після обміну думками парламентарії зняли дане питання з обговорення.

Розглянуто також проект закону про внесення змін і доповнень до Кримінально-процесуального кодексу України. Однак підтримки у депутатів цей документ не знайшов. Така ж доля спіткала і додаток до переліку об'єктів, що не підлягають приватизації.

Василь ТУТЛУК.

ПОРУШИЛИ ПРАВА? ЗВЕРНІТЬСЯ ДО СУДУ!

Ранкове засідання 19 січня

Депутати прийняли у першому читанні проекти законів України про внесення змін до статті 56 Конституції (Основного Закону) України і про внесення змін до статей 235 і 236 та глави 31-а Цивільного процесуального кодексу України. Ці зміни полягають у тому, що розширено права громадян у захисті своїх інтересів. У нині чинній Конституції йдеться про те, що дії службових осіб, котрі чинені з порушенням закону, з перевищенням повноважень і які ущемляють права громадян, можуть бути у встановленому законом порядку оскаржені в суді. Авторі законопроектів, представлених головою підкомісії з судової реформи Комісії з питань правової політики та судово-правової реформи Віктором Шиншиком, запропонували поправку до Конституції в такій редакції: «Громадянин має право в установленому законом порядку оскаржити в суді рішення, дії або бездіяльність органів управління, юридичних чи службових осіб у сфері управлінської діяльності, якщо він вважає, що цим порушені його

права і свободи». Принципових розбіжностей у виступах депутатів під час обговорення цієї поправки не було. Однак дискусія розгорнулася навколо визначення і наповнення слів «служба» і «особа» чи «посадова особа». З огляду на це законопроекти були ухвалені в першому читанні, набравши 310 (поправка до Конституції) і 296 (до Цивільного процесуального кодексу) голосів.

Взагалі голосування на ранковому засіданні було досить цікавим. Скажімо, коли йшлося про трансляцію у повному обсязі телебаченням і радіо питань, що намічено обговорювати: про прибутковий податок з гро-

мадян та про будівництво нафтоперевалочного комплексу (терміналу) в Одеській області, — «за» проголосували лише 201 депутат. Пропозиція депутата Володимира Марченка — голосувати питання окремо — здобула підтримку, і в результаті і те й друге обговорення транслюватиметься по радіо й телебаченню. За це проголосували 216 депутатів.

На ранковому засіданні депутати ухвалили у другому читанні Закон України про внесення змін і доповнень, що стосуються трудового договору, до Кодексу законів про працю.

Світлана ПИСАРЕНКО.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

На своєму засіданні Комісія з питань державного будівництва, діяльність Рад і самоврядування розглянула пропозиції до поданого Президентом України проекту Закону про державну владу і місце самоврядування в Україні. Основну увагу було звернуто на положення розділу VII законопроекту — «Місцеві органи державної виконавчої влади і місцевого самоврядування». Комісія вирішила, що законопроект має носити назву «Про внесення змін і доповнень до Конституції (Основного Закону) України щодо організації державної влади і місцевого самоврядування». Вироблені пропозиції будуть подані Узгоджувальній комісії.

Предметом обговорення було і питання про порушення виборчого зако-

нодавства на виборах голови Черкаської міської Ради народних депутатів при повторному голосуванні 10 липня 1994 року. Рекомендовано робочій групі доопрацювати відповідні проекти рішень і подати їх на повторний розгляд Комісії.

Комісія схвалила відповідні пропозиції до проекту Закону «Про податок на додану вартість». Започатковано розгляд питань, пов'язаних з державними нагородами України та прапорами, і вимпелами державних органів, організацій та їх посадових осіб.

Комісія з питань екологічної політики відпрацьовувала остаточний варіант проекту Закону України про екологічну експертизу для розгляду його

Верховною Радою України у другому читанні. Розглянуто питання про хід підготовки робочою групою, до складу якої увійшли працівники секретаріату Комісії, представники міністерств, відомств та наукових установ, проекту Водного кодексу України до другого читання.

Комісія з питань молоді, спорту і туризму на своєму засіданні 16 січня розглянула законопроекти «Про податок на додану вартість» і «Про податок на майно підприємств» та схвалила план основних заходів, пов'язаних з проведенням парламентських слухань про становище молоді.

Прес-служба Верховної Ради України.

Однозначного, негативного чи позитивного, ставлення до процесу приватизації не було у мене на початку 90-х, немає його і зараз. З одного боку, як дипломатичний економіст я переконана у перевагах суспільної власності, яка дає змогу організувати велике виробництво у небачених для капіталу масштабах. Не випадково фермери, селяни у всіх країнах Європи та Азії висловлюють ширше захоплення нашими можливостями вести велике господарство і вважають це нашою найкращою перевагою.

З другого, довелося бачити немало прикладів безгосподарного ставлення до організації та результатів спільної праці керівників, так і спеціалістів. Зокрема невмотивована зміна планів, спеціалізації, адміністративний перерозподіл здобутків кращих господарств на користь відстаючих тощо. На рідкість з боку безпосередніх працівників, і байдужість до впровадження нових методів праці, марнотрастство. Бачу й наше серйозне відставання у рівні сільськогосподарського виробництва. Адміністративно-командна система пішла на бюрократичну зрівнялівку, не створила зацікавленості виробника у результатах виробництва. Деякі екстремістсько-ринкові пояснення, що відсутність приватної власності, це надто спрощене пояснення. Щоб переконатися, яка форма власності досконаліша, потрібно створити її рівні умови.

Колективна власність на селі, навіть починаючи з наступу на неї, не кажучи про пізніші роки, порівняно з державною власністю перебувала в нерівних умовах. Тому процес її роздержавлення, приватизації я підтримувала і підтримую. Однак непослідовність і неузгодженість приватизаційних законів України надто великі, щоб їх не помічати.

Ще працюючи в районі, я бачила недостатність із наукового та економічного обґрунтування, яка тепер скрізь вишла назовні і дається взнаки за кожного, навіть маленького, повороту економічної політики. Зміна форми власності розглядалася як самоціль і як ніяк не узгоджувалася з необхідністю збереження та піднесення продуктивних сил, на створення яких працювали три покоління нашого народу. Власне, із піднесення, а не руйнування мала б забезпечити приватизація.

Грандіозні цифри кількості приватизованих підприємств ображали своєю необґрунтованістю, амбіційною нагадували, що на приватизаційному колі халяжине тепер чиновник. Раніше він визначав, коли і що колгоспу треба сіяти, коли збирати і як ділитися врожай. Сьогодні він технологією, виробництвом не займається. Це невідгук. Тому він складає списки об'єктів приватизації, визначає її форми, вигадку форми бланків приватизаційних документів і чкалує над їх заповненням. Що й казати, пілдані і активна діяльність.

Зустрічаючись з роботою приватизаційних підприємств, я на жаль, переважно бачила, що обличчя того, що приватизаційні власники займаються виробництвом, наповнити магазин товарами, запропонувати широкий асортимент послуг, були не більш як мріями, пропагандистським димом. Доходжу тепер думки: те, що ми бачимо на Заході, досягнуто не завдяки сильній ринку і приватній діяльності, а в результаті її підпорядкування, досягнутого складною і багаторівневою системою регулювання виробництва та обороту. Надзвичайно велику роль у цій регуляції відіграють державні інститути.

Звичайно, я розумію, що подолання підпорядкування не означає відмови від заборону ринку і приватної власності. Наша свідомість, вихована на бюрократичному світогляді, не хоче сприймати цих відтінків і регуляцію сприймає як заборону. Заборона ринку і приватної власності була у нас, а на Заході була регуляція. Відновити ринок і приватну власність не означає відновити стихію. Це означає створити систему із тонкої регуляції. А саме проти цього багато хто виступає. Саме тому регуляцію я хотіла б бачити у приватизаційних законах. На жаль, там цього немає. В них закладена навіть не груба регуляція, а руйнація.

Гострі баталії точаться навколо приватизаційних законів і концепцій приватизації, що їх викликало постанову Верховної Ради України від 29.07.94 р. Про вдосконалення механізму приватизації в Україні і посилення контролю за її проведенням. Зіткнулися два підходи. Один, який обстоюю я і мої товариші, розглядає приватизацію як спосіб піднесення української економіки, другий — як спосіб її пограбування та руйнування. Така можливість створена численними недоліками приватизаційних законів, як узяти окремо, так і їхньої системи загалом. Цих недоліків важко позбутися

окремими латками, а саме так хочуть її підлагодити. Тому вкотре на засіданнях сесії Верховної Ради виносяться питання «Про внесення змін і доповнень до чинного законодавства з питань приватизації».

На сесії Верховної Ради було затверджено списки підприємств, що не підлягають приватизації, вірніше, залишено ці підприємства у державній власності. А Закону «Про управління державним майном» немає.

Згідно з прийнятим нами рішенням щодо основних напрямків ринкової реформування було поставлено завдання чітко розмежувати державний і недержавний сектори економіки, державної і всіх інших форм власності. Нині склалися ситуації, за якої держава і колективна власність стали беззахисними формами. Такими масштабами пограбування держави і суспільства світова практика не знає.

Проведенням перевірок виявлено багато порушень мого чинного законодавства з питань приватизації Фондом державного майна України, зокрема заниження або проведення приватизації без індексації вартості основних фондів підприємств. Зокрема, Голішівського ОП «Стирор», ОП «Дніпроважаш», ОП «Антарктика», Черкаського ВО «Азот», орендного підприємства «Перлина», ОП «Полімер», ОП «Білоцерківбуд», ОП «Чинбар», організації орендарів виробничо-торговельної фірми «Укрторгсервіс», Київського ОП «Фундамент», ОП фірми «Екстра», Уманського, міського маслозаводу та інших.

Генеральна прокуратура України внесла майже 400 подань, понад 190 прописів, 200 протестів щодо порушень під час зміни форми власності Фондом державного майна. У судові органи заявлено 187 позовів на загальну суму 72,9 млрд. грн.

Прийняти такого ставлення різні — правові, етичні, загальногосподарські. Виділюю серед них є неповага до Конституції. Критикуючи нашу Конституцію, «риночники-екстремісти» забувають, що головний базовий розділ Конституції, який регламентує економічну систему, не чинний, повністю зупинений, і за це проголосувала Верховна Рада України попереднього скликання.

Не буду деталізувати весь розділ. Зупинюсь на окремих статтях Конституції.

Ст. 10 забороняла використовувати державну, колективну і суспільну форми власності з метою особистого забагачення та в інших корисних цілях.

Ст. 14 регламентувала державний контроль за мірою праці і мірою споживання. І визначала, що єдиним джерелом поліпшення добробуту в нашій країні має бути чесна праця.

Чому це положення суперечить діючій етиці нинішньої України? Вважаю, в даний час слід було б доповнити цю статтю положенням про чесну підприємницьку діяльність.

Кому зважалися ці статті? Мабуть, тим, хто не хоче бачити Україну економічно сильною та процвітаючою. Не може стати міцною наша держава за умов загального роздержавлення.

Уже працюючи у Верховній Раді, я мала можливість ознайомитися з розглядом питань приватизації у країнах з ринковою економікою. Передусім я побачила, що їх розгляд має циклічний характер. Сьогодні, наприклад, розглядаються питання приватизації, а через кілька років, навпаки, питання реприватизації чи націоналізації, і навпаки. Загальна тенденція відбиває зростання частки державної власності. На коротких етапах впродовж 10–15 років може мати місце її зменшення. До розв'язання цих питань підходять дуже прискіпливо. Розгляд документів одного об'єкта триває багато місяців і навіть років. Якщо йдеться про газу, то це може тривати понад 10 років.

Нам також слід переглянути це питання і чітко розмежувати урядову і муніципальну власність. Муніципальна власність є власністю території і не підлягає приватизації, оскільки обслуговує потреби населеного пункту, формує виробничо-соціальну інфраструктуру району, включаючи громадський транспорт,

комплексні приймальні пункти, банно-прайли комбінати.

У Ружинському районі Житомирської області ми не провели приватизації ряду об'єктів побутового обслуговування, чим зберегли умови для обслуговування населення. Водночас де приватизації таких об'єктів проведена, там сфера побуту фактично зруйнована.

Постає ще одне питання: чому такий серйозний відступ від прийнятої у світі практики має місце в Україні? Звичайно, наші керівні кадри цього могли не знати, хоча в це важко повірити. А вже в закордонних подіях цілком доводиться бути не рідко. Чи іноземні консультанти це мають знати. Чи їм байдуже, які будуть наслідки приватизації побутової сфери на селі?

Процес приватизації має одну підступну особливість: той, хто купує, купує собі, а той, хто продає, продає чуже. Оскільки приватизація — це продаж державної власності і продаж її державні

чиновники, тому завжди існує проблема корупції, злочинності, зв'язку з мафіозними угрупованнями. Тому з самого початку приватизації слід категорично заборонити прямий продаж. Тільки конкурс або аукціон. Має бути конкурс не грошей, як це відбито у ст. 27, а конкурс проєктів приватизації.

У законах про малу і велику приватизації не набули правового визначення питань, які стосуються об'єктів, приватизованих без достатніх економічних, соціальних та господарських умов, без урахування їх значення для народногосподарського комплексу України. Приватизовані, вони так само мають важливе соціальне значення для громадян відповідної місцевості, як і раніше. Я хочу особливо зауважити, що йдеться не про порушення законності, коли потрібно, щоб питання скасували рішення про приватизацію порушувала прокуратура і вирішувала суд. Йдеться про об'єкти, до яких поставилися неуважно, без урахування їхньої економічної і соціальної ваги для держави і населення. Про що сьогодні кажуть окремі промовці, наголоши цьому питанню ефект політичної сварки. Ми лише повинні звернутися до міжнародних правових норм зарубіжних країн, законодавства яких знають інститути приватизації, що відрізняється від націоналізації.

У таких країнах, як Англія, Франція, Німеччина така правова норма є. І держава завжди може повернути право на найбільш важливі об'єкти, якщо там є її інтереси або інтерес її населення.

На мій погляд, це найважливіше юридичне питання. А в запропонованих змінах до Конституції окремі промовці, на жаль, а сказала б, вона відсутня.

Знову ж таки, чому таке важливе питання, що зачіпає інтереси іноземних інвесторів, не було втрачено? Чи звертали на це увагу іноземні консультанти? Якщо так, то чому їх пропозиції було проігноровано? Якщо поєднувати реприватизацію з іншими відносинами у приватизації, то можна назвати її другим правом, що означає право на помилку. А помилки слід виправляти так, щоб не травмувати суб'єктів приватизації.

Неодолучність соціальних результатів приватизації, розширення процесу деформування соціального змісту приватизації, залишає нереалізованими надії багатьох соціальних прошарків на позитивні зміни. Тому необхідні серйозні зміни у законі.

Багато суперечок точиться навколо питання про оренду. Як депутат-комуніст я підтримую створення сектора колективної власності і вважаю, що він має значний потенціал зростання.

Підвищення ефективності господарювання на колективних приватизованих підприємствах як і на неприватизованих, пов'язане з необхідністю встановлення тісної взаємозалежності між доходами людини та результатами її праці. У створенні такої зацікавленості першочергове значення має не стільки приватизація майна, скільки приватизація доходу. Про це йшлося, зокрема, у «Голосі України» у статті кандидата економічних наук С. Романенка. Сьогодні, коли приватизація майна здійснюється без створення механізму приватизації доходу, у нас немає ні завершеної системи приватизації, ні завершеної системи розподілу.

Шодо законів про оренду, то поданий проєкт закону «Про оренду майна державних підприємств та організацій» односторонній і вирішує тільки питання про оренду державного майна, не узгоджений із законами «Про власність», «Про підприємство», «Про підприємство», Цивільним та Арбітражно-процесуальними кодексами. А єдиний Закон «Про оренду» було прийнято в першому читанні 20 березня 1991 р. і направлено на доопрацювання, та не доведено до кінця.

Питання приватизації досить складні. Їх розв'язання визначить місце кожного з нас у суспільстві, а від цього залежатиме місце України у світовому співтоваристві. Поспіш тут шкідливим.

Будучи Прем'єр-міністром, Леонід Данилюк Кучма багато разів запитував: «Скажіть мені, яке суспільство ми будемо, і у чому його будувати». Тепер ставши Президентом, Л.Д. Кучму довелося самому і давати відповіді на своє запитання.

Через три місяці після перемоги на президентських виборах Л. Кучма виступив з великою програмою, в якій було дуже багато слів і дуже мало ясності, що конкретно треба робити і яке суспільство будувати. Однак ще через два місяці, установа конференція МБР («президентський» хлопці) внесла, нарешті, ясність: ми будемо капіталізм. Допустимо. Але який? Капіталізм може мати різні форми. Є країни цілком капіталістичні, де економічна влада належить національній буржуазії, де державні рішення приймаються всередині країни і враховують національні інтереси. Є й інші країни, де вся велика промисловість належить іноземним капіталам, де що не підприємство — то філія якоїсь фірми з штаб-квартирою в США, Японії, Англії, ФРН. При цьому люди на підприємствах працюють, транспорт їздить, економіка крутиться, та всі серйозні рішення приймаються поза країною, в тих самих штаб-квартирах транснаціональних компаній. Уряд у таких країн, по суті, збавлений можливості проводити незалежну національну політику, ніякої ваги і шанування в міжнародному товаристві не мають і називають їх зневажливим терміном «компрадорські», тобто вони є всього лише посередником між своїм народом та його справжніми хазяями.

Останні рішення, прийняті в Україні виконавчою владою, викликають небажаний підозру, що курс узятий справді на «компрадорську» форму капіталізму, найгіршу для національних інтересів незалежної держави і образливу для національного достоїнства його громадян.

Ще засвідчує:

1. Форсована приватизація землі і промисловості без створення необхідної законодавчої бази, без належного контролю за збереженням технологічних циклів і без урахування державних інтересів. Якщо усвідомлювати, що у приватних осіб в Україні немає це достатньо фінансових накопичень, то неважко уявити, чому невдовзі буде справним володарем, прямим або непрямым, явним або таємним нашим національним надбанням. Це іноземні фізичні та юридичні «зелені». (Перекладно про роботу подібної компанії СНЕР розповідає «Україна молода» в № 11 від 10.01.95 р.)

2. Параліч управління промисловістю, Міністерства і відомства замість копії роботи з організації взаємодії підприємств пустили їх на самопливу і тільки закликають «шукайте інвесторів», навіть не розуміють, що інвестори для великих підприємств можуть бути тільки ті самі іноземні компанії, які менш за все добають за національні інтереси України.

Результат в Україні спостерігається один і той самий — тисячі підприємств сотні тисяч кваліфікованих спеціалістів сидять без діла, просте до дороге устаткування. Промисловість працювати може, але вона начебто завамерла, чекає організаційно-управлінського імпульсу. А його немає, і здається, що це робить свідомо, щоб виштовхати людей із державного сектора економіки в комерційні структури. У зовнішньоекономічній діяльності переважуючим мотивом стало впровадження кредитів, а не організація ефективного експорту. Задля їх подячок уряд іде на все здавання ідентичної зброї за безцінь, розрив економічних зв'язків з Росією і т.д.

Я не хочу, щоб Україна була у світі бідою наймічником. Хочу, щоб вона змогла розкрити свій талант, розум, працелюбність свого народу.

Валентина СЕМЕНЮК,
народний депутат України (фракція «Комуністи України за соціально-справедливий і народолюбний»)
секретар Комісії з питань АПК, земельних ресурсів та соціального розвитку села.

Траст: пастка для простаків чи панацея для економіки та інвесторів?

1. Говорили-балакали, сіли — та й заплакали...

У нас немає золоті середини, казав колись знаменитий письменник і критик М. Чернишевський, то забиваємо до смерті, то цілуємося до несприятливості... Схоже на те, що брати-словами надовго й серйозно усадикували цю міжнародну рису характеру предків. Капіталісти — то чорти з рогами, а то батьки рідні. Комуністів — то на ліхтаря, то «повертай назад» на капітальський місток. Те ж саме і з новою термінологією: «менеджер» з ларка, «маркетолог» з бараколки, а колектив загалом порядних людей — «кафедра ринкознавства» або й ще крутіше — «потребознавства».

Ця преамбула знадобилася для того, щоб підвести читача до висновку: економічний словник людства традиційно поповнювали терміни з різних мов залежно від того, якого народу сини виявилися піонерами тих чи тих економічних новацій. І ніхто із світової сім'ї народів не почував себе лексичним аутсайдером і лінгвістичним ізгомом через те, що, наприклад, словник біржовиків рясніє німецькими й англоамериканськими термінами, а мова банкірів переспана французькою фразеологією. І нікому на думку не спадає перейменувати з патрістичних міркувань рентген в «органобачення» або «наскрізьбачення».

Термін «траст» на вітчизняному ґрунті має шаленішу долю, ніж інші визначення із смислової низки ринкової економіки. По-перше, він абсолют-но точно передає первісний зміст — «довіче управління»; по-друге, етимологія цього терміну виявилася недоступною для запеклих «борців» за чистоту рідної мови.

2. Траст — це не тряця!

Траст — це доручення на проведення операцій у господарській та інших сферах діяльності. Передусім — операцій з цінними паперами і грошовими коштами, що їх трастові структури (комерційні банки, трастові й інвестиційні компанії, фонди та ін.) здійснюють за згодою і довіром своїх клієнтів. Траст-договори можуть регулювати використання банком капіталу клієнтів на купівлю цінних паперів, здійснення всіх операцій з цінними паперами, які передають, аж до участі в зборах акціонерів, за умови, що клієнт отримує за цінними паперами лише дивіденди. В цьому разі траст-структура використовує траст-операції для формування в себе контрольних пакетів акцій компанії і корпорації. Крім того, розрізняють такі види траста: дискреційний траст (що дає право довіреній особі розпоряджатися майном на власний розсуд, але з метою одержання зиску тим, хто надав траст); траст страхування пенсій (він полягає в тому, що кожен із тих, хто страхується, вибирає зручні для нього умови страхування, а підписання загального для всіх договорів страхування доручають певній довіреній особі); пасивний траст (доручення, за яким довірена особа не має обов'язків, пов'язаних з якимись діями, виступаючи лише як охоронець титулу на майно); траст, що голосує, — передається з правом голосування на зборах акціонерів.

3. Плюс ваучеризація

Специфічною формою трасту в країнах, які здійснюють приватизацію державної власності, є траст-операції з ваучерами, приватизаційними майновими сертифікатами, депозитними приватизаційними рахунками громадян, приватизаційними коштами взагалі.

За нинішніх умов, у міру розвитку процесу приватизації державної власності і формування українського ринку цінних паперів (РЦП), операції з довірчого управління власністю зможуть одержати досить широке поширення. Насамперед це стосується надання послуг фізичним і юридичним особам з управління фондними цінностями, одержаннями траст-структурами за спеціальним договором.

Сенс траст-операції полягає ось у чому. Довірена особа на підставі відповідного договору виступає розпорядником майна (фондових цінностей) на користь довірителя. При цьому, як свідчить світова практика, основний обсяг трастових операцій при-

падає на операції з управління портфелями цінних паперів довірителя, а також на здійснення інвестицій у цінні папери.

Управління активами передбачає проведення комерційних операцій з цінними паперами або здійснення інвестицій за дорученням довірителя (купівля і продаж цінних паперів на фондовому ринку), стеження за курсами цінних паперів і формування їх портфелів. Траст-структури компаній — фінансових посередників, що мають відповідну ліцензію, можуть здійснювати траст-обслуговування приватизаційних депозитних рахунків громадян України, а в перспективі довіче управління чеками-купонами на житло, земельними банками, приватизаційними коштами громадян у цілому. Траст-структури зможуть також здійснювати взаємну конвертацію названих паперів або їх заміників.

Досить перспективним напрямом вкладавання коштів, передаваних до довірчого управління, є їх вкладавання до великих інвестиційних проектів. Актуальність таких операцій важко переоцінити для нашої економіки, яка потребує фінансових інвестицій.

При цьому траст служить, з одного боку, джерелом доходів, а з другого — інструментом налагодження зв'язків із солідною клієнтурою та контролю за її діяльністю. В недалекій перспективі траст-структури банків і фінансових компаній зможуть взяти на себе управління паями, боргами підприємств, нерухомістю.

Як і мінімальні економічні вигоди має обіцяти траст довірителю, що договір про довіче управління відбувся? По-перше, траст має приносити довірителю дохід не менший, як відсоток за банківськими депозитами. Інакше клієнт без проблем довірить свої кошти комерційному банку. Хоча, якщо без академізмів і за великим рахунком, то зазначені банківські операції самі по собі є різновидом трасту. По-друге, ступінь ризику можливої втрати очікуваних доходів або навіть інвестицій загалом має бути не вище, ніж у тому самому банку чи іншому виді бізнесу, що його розглядають як об'єкт вкладавання капіталу. При цьому слід насамперед зауважити те, яка саме категорія суб'єктів фондового ринку особливо тяжіє до трасту.

4. Інвестор — не спекулянт. Проте грає по-крупному

У ролі інвесторів на РЦП виступають, як правило, три фігури: власне інвестор, спекулянт і гравець. Відмінності між ними являються і впливають із цілей інвестування. Перший під час вкладів прагне мінімізувати ризик інвестиції. Його влаштовує помірні доходи на свій капітал, який він бажає будь-що зберегти. Для інвестора операції на фондовому ринку не є винятковими і професійний вид діяльності. Мало того, прагнення передати свої кошти довіреній особі саме й обумовило його недостатню компетенцію в цій сфері, з одного боку, і бажанням отримати максимально можливий зиск за мінімального ризику — з другого.

На відміну від інвестора, спекулянт — професійний учасник РЦП, для якого спекулятивні опера-

ції на цьому ринку служать найчастіше винятковим видом діяльності. Відповідно до цього і його інвестиційні цілі значно відрізняються від цілей інвестора. Спекулянт живе в атмосфері розрахованого ризику, на який він іде з надією отримати свій куш, опираючись на знання кон'юнктури ринку та гри на ній.

Нарешті, гравець — постать на українському РЦП поки що суто теоретична, коли не казати про компанії — фінансових аферистів, які, до речі, вже з'явилися й на українському РЦП. І зовсім не випадково в Україні вже створено «Асоціацію потерпілих інвесторів». На відміну від спекулянта гравець, як правило, іде на будь-який ризик і готовий зламати собі шию, коли бачить перспективу ймовірного виграшу. Новачки і любителі серед гравців на РЦП також трапляються досить рідко. Як правило, гравці — це ті самі спекулянти, але з цілковито переважно авантюристично над логікою розрахунку. Як бачимо, інвестиційні цілі гравців також досить прозорі.

5. Ми поки що інвестори мимоволі

Отже, схильність передавати кошти на довіче управління виявляють майже винятково інвестори. Спекулянти та гравці обходять траст збоку, бо він не малює імперативів швидкого збагачення. Траст — це насамперед підвищена надійність, стабільність і помірні доходи, а не ризик, надприбутки і надбавки. Та не лише в тому разі, коли йдеться про траст-структури, що грають на межі фолу або взагалі перебувають за межею закону. Щодо трасту довірителю шукає те, чого йому самому не вистачає: компетентність, професіоналізм, надійність, упевненість у збереженні своїх вкладів і стабільний дохід на них.

Як показує наш перший досвід, найефективніший сьогодні траст, здійснюваний стосовно до грошового ринку і довіритель — юридичних осіб. Вкладаючи грошей великих та середніх інвесторів у фінансові активи, акумулювання й торгівля кредитними ресурсами, оперативне маневрування тимчасово вільними грошовими коштами клієнтів, безумовно, дають змогу отримати відчутну вигоду і довіритель, і довірений особи. А загалом траст у вітчизняній економіці не має перспектив у відриві від українського ринку в цілому та національного РЦП, зокрема.

Суть філософії трасту на вітчизняному ґрунті полягає в тому, що довіче управління за умов економіки перехідного типу має значно більші перспективи порівняно з аналогічними перспективами в традиційних ринкових економіках.

На момент початку масової приватизації попит і пропозиція трастових послуг в Україні збалансовані. Та привою для ейфорії немає. Річ у тім, що емібрональному і багатому в чомусь аномальному стані розвитку ринку відповідає аналогічний стан приватних та інституційних суб'єктів трастових відносин і їх потреб. Отож, поки що йдеться швидше про баланс двох негативів, аніж позитивів.

Очевидно, найближчим часом інвестиційні процеси в Україні та становлення національної моделі підприємництва підуть у руслі акумулювання грошових коштів населення в діючих підприємствах і організаціях приватного й державного бізнесу, і темпи приросту нових суб'єктів господарювання з числа приватних осіб будуть незначні. Такому стану речей передусім сприятимуть, з одного боку, гострий дефіцит внутрішніх інвестицій, а з другого — постсоціалістична ментальність основної маси населення, відсутність у нього навичок ринкової поведінки. Всі ці проблеми і створюють умови, за яких траст може стати пріоритетною формою участі основної маси людей в інвестиційному процесі.

Разом з тим для України була б економічно ганебна така модель інвестиційного процесу, яка ґрунтувалася б на сумнівній для економіки мудрості: лиху не без добра. Перетворення більшості народу на інвесторів мимоволі, на заложників скрутних економічних обставин і власної ринкової неосвіченості — неприпустимо. Використання економічного ала на благо може розглядатися лише як тимчасовий і вимушений тактичний захід.

Ігор СОРОКА,
кандидат економічних наук, проректор
Донецького державного комерційного
інституту.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Коментар

Президенти
порозуміються.
Але розмова має бути
конкретна

«БІЗНЕСМЕНИ не люблять зіятися свої секрети, урядовим колам. Але сподіваюся, що найближчим часом побачимо конкретні результати першого засідання міжурядової українсько-єгипетської комісії з питань технічного, науково-технічного та економічного співробітництва».

Так заявив під час прес-конференції Бутрос Галі (не тільки повний тезко, а й членник Генерального секретаря ООН), державний міністр Арабської Республіки Єгипет у справах міжнародного співробітництва, що перебував 16–18 січня у Києві на чолі офіційної урядової делегації Єгипту.

Рішення про створення такої комісії прийняли ще 1992 року. Роком пізніше підписали угоду про заснування української частини цього органу. І відтепер спільні засідання відбуватимуться щорічно в Україні та Єгипті.

На думку обох сторін, співробітництво — взаємовигідне. В Єгипті ринкові реформи розпочалися три роки тому, у нас — щойно: обидві країни зацікавлені в активізації свого приватного сектора і сподіваються, що цьому сприятиме налагодження співробітництва між бізнесменами. Тому до складу делегації увійшли й підприємці. Товарооборот між нашими державами становить 60 млн. доларів, 47 млн. — експорт з Єгипту. Проте прямих розрахунків поки ще немає, існує лише бартер.

Поки що досягнуто домовленості про співробітництво у галузях — фармацевтичній, охорони здоров'я, виробництва продуктів харчування.

І Україна, і Єгипет налаштовані на розширення економічного співробітництва. У стадії підготовки кілька двосторонніх документів. І є надія, що вони будуть підписані у першому півріччі. «У середині року до України з офіційним візитом, можливо, приїде Президент АРС, — зауважив Г. Нікітенко. — Президентам буде легше знайти спільну мову, коли вони матимуть конкретні угоди».

Наталія ФІЛІПЧУК.

НЕЗАБУТИЙ Карл Маркс, мабуть, знав про існування Чечні, але напевне не думав про те, що саме вона спровокує тезу засновника економічного вчення про те, що історія повторюється двічі: спочатку трагедією, потім фарсом.

ЧЕЧНЯ ПАЛАЄ.
КУДИ ПОЛЕТЯТЬ
ІСКРИ?

Трагедією для народів НДР, Угорщини, ЧССР стало прагнення Москви навести у цих країнах порядок (звичайно, в її розумінні), «дати відсіч імперіалізму», «захистити здобутки соціалізму». Ця стратегія правлячих кіл Радянського Союзу (які інколи прикривалися колективною волею Варшавського пaktu) з часом дістала назву «доктрини Брежнєва» і стала справжнім страхом для народів Центрально-Східної Європи.

Згодом, коли Леонід Ілліч уже назавжди переселився позовнішній бік кремлівської стіни, історія, здавалося, поховала під уламками комунізму і назавжди його ім'ям стратегію. Але де-факто вона жила і процвітала — за рахунок своїх жертв. Хіба що танки використовувалися вже інших, новітніх моделей. Вільнось. Тобісі (там у хід пішов і такий аргумент, як саперні лопатки «миротворців»), Баку...

Досі ніхто не знає, хто стратегічно керував танковими атаками на ці міста. П'ятнадцять років тому такі самі «безіменні герої» послали обмежений контингент до Афганістану. Сьогодні в Москві не спроможні дати відповідь на запитання, хто ж конкретно віддав наказ щодо вторгнення у Чечню. Російські засоби ма-

сової інформації повідомляють, що рішення про новорічний штурм Грозного було прийняте під час дружньої вечірки О.Сосновця і П.Грочова (з нагоди дня народження останнього).

Втім, хіба таке вже важливе авторство авантюри? Винні не лише певні люди, винна система. А вона, на жаль, продовжує діяти. Як пише іспанська газета «Діаріо», «вторгнення у Чечню нагадує нам уже відоме: геополітика і «життєві інтереси» залишаються у нинішньої Росії такими самими, що й у СРСР».

Отже, в історичному плані трагедія колишніх сателітів Радянського Союзу повторилася трагедією суб'єкта Російської Федерації — Чечні. Звичайно, на цей факт не могли не звернути якнайбільш уряду держави Центрально-Східної Європи, які на собі пізнали, що таке «доктрина Брежнєва». Іхнє прагнення відмежуватися від Росії член-

Погляд на подію

ством у НАТО набуло нового могутнього імпульсу.

Згадаймо: недавня зустріч країн — членів ОБСЄ у Будапешті відбувалася тоді, коли трагедія у Чечні лише починалася. Але вже тоді під склепінням залу, де проходила зустріч, точилася дипломатична битва з приводу ймовірного розширення НАТО. Делегація США дала різку відсіч російським дипломатам, які намагалися вказувати Північноатлантичному союзові, яким йому бути надалі. Після Будапешта потенційні кандидати у члени НАТО зітхнули з певним полегшенням. І що ж? Не встигли вони розхатися по домівках, вибухнула битва за Грузію. Як зауважує газета «Жниє Варшави», «відкинувши у Будапешті російські протести проти розширення НАТО, Клінтон натомість розв'язав руки Єльцину на території колишнього СРСР. Тому, здається, партія війни у Москві намагаться скористатися нагодою».

Що і казати, сума новина для сусідів «Царства Московського». Сьогодні — Чечня, а що завтра? Причому зазнамо: на території екссРСР є регіони, де й досі розташовано російські війська, інколи асупер волі суверенних нині держав. Найближчий приклад — Крим, де базуються наземні з'єднання Міністерства оборони Росії, виводити які Москва відмовляється...

Чечня — не «річ у собі». Іскри від пожежі, якою вона охоплена, загрожують розлетітись далеко навкруги.

Володимир САВЦЮК.

Надзвичайний і Повноважний Посол Японії в Україні Сюдзі Сuedзава:
Можливості сповнюються справамиПредставляємо
дипломатичний корпус
в Україні

Із досвіду «Гу»
Народився 1932 року, з 1956 — співробітник МЗС Японії. Працював у Росії, Болгарії, Монголії. У травні 1993 року отримав призначення до Києва. Одружений, має трьох дітей.

— Пане посол, у зовнішній політиці Японії, зокрема в її позиції «великої сімки» та відносинах із країнами СНД, протистає підкреслено об'єктивна та виступає лінія, відмінна від інших провідних країн світу. Чи можна у цьому зв'язку говорити про своєрідний стиль дипломатії, продикуванні важливою роллю японської держави у світі?

— Оцінку та характеристику зовнішньополітичного курсу Японії я залишаю вам, журналістам. Користуюсь нагодою, спробую лише коротко пояснити основні напрямки зовнішньої політики Японії.

По-перше, у сфері мирного врегулювання регіональних конфліктів: зокрема, співпрацювати з іншими країнами у миротворчій діяльності, робити свій внесок у розв'язання гуманітарних проблем, у тому числі надавати допомогу потерпілим внаслідок таких конфліктів.

По-друге, забезпечення миру і стабільності у всьому світі. Японія, суворо дотримуючись засади незастосування військової сили, передбаченої в її Конституції, має намір брати діючу участь у розв'язанні питань розброєння та соціально-економічних проблем, а також активно займатися проведенням реформ та зміцненням функцій ООН.

По-третє, і надалі допомагати країнам, що розвиваються, потерпати від злиднів, а також країнам, де цілеспрямовано здійснюється перехід до ринкової економіки. Під час здійснення програми допомоги цим країнам Японія удосконалюватиме методи роботи, маючи на увазі розвиток демократизації, забезпечення свобод і прав особистості, обмеження, коли можливо, витрат на озброєння.

— За час існування посольства Японії в Україні що вдалося зробити вашій місії для розвитку японоукраїнських відносин, над чим ще треба працювати?

Посольство Японії в Україні було відкрито в січні 1993 року. Спершу тимчасово містилося в готелі, а в грудні минулого року отримало новий офіс.

Відносини Японії з Україною лише розпочалися, я розповім про найо-

станні події в цій галузі. У квітні 1994 року М. Макаревич, на той час перший заступник міністра закордонних справ України, відвідав Японію. У Токіо відбувся політичний діалог між представниками міністерств закордонних справ Японії та України, а у вересні того самого року в Нью-Йорку відбулася друга біда міністрів закордонних справ наших країн.

У березні було підписано угоду про співробітництво з ліквідації ядерної зброї в Україні. Японія виділила 16 мільйонів доларів на це, нині тривають конкретні переговори для розвитку такого співробітництва у двох напрямках: встановлення системи державного контролю над ядерними матеріалами і надання медичного обладнання для персоналу, що працює у галузі ліквідації ядерної зброї.

Щодо сфери культури, то у жовтні минулого року в Києві, Полтаві та Дніпропетровську ми провели фестиваль японських фільмів, а у Львові та Києві — виставку японських ляльок. Ці заходи відвідали безліч людей. Для ознайомлення з Японією та поглиблення взаєморозуміння між нашими народами ми постійно здійснюємо культурний обмін: проводяться стажування для студентів, що вивчають японську мову, а також для викладачів японської мови. Ми подарували учбовим закладам, де вивчають японську мову, підручники, апаратуру, книжки про Японію.

Що стосується гуманітарної допомоги, то Японія для ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС виділила через Всесвітню організацію охорони здоров'я 2 мільярди 600 мільйонів ієн, запрошує на стажування фахівців з України до Японії, послав своє своїх фахівців. Крім того, японська сторона поетапчно медичне обладнання вищого світового рівня на суму 2 мільйони доларів. У квітні минулого року наша країна передала через Міжнародну федерацію Червоного Хреста високоякісні медикаменти та устаткування на загальну суму 3 мільйони доларів для 75 відсотків дитячих лікувальних закладів України з урахуванням їхніх потреб.

Нинішнього року планується продовжити аналогічну медичну допомогу на суму 5 мільйонів доларів. На додачу до цього Японія як член «великої сімки» надає допомогу в галузі енергетики, у тому числі з проблеми закриття. Чорнобильської АЕС з відшкодуванням втрати електроенергії. Японія надає Україні, економічна система якої перебуває на перехідному етапі, різноманітну технічну допомогу.

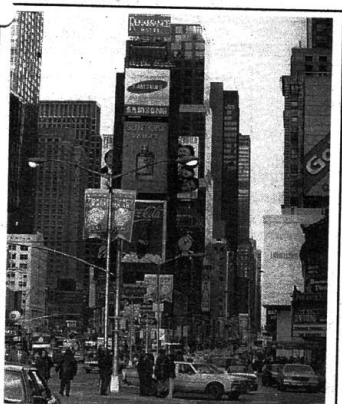
— Як відомо, у березні планується візит Президента України до Японії. Що очікує японська сторона від цього візиту?

Ми вважаємо, що є широкі можливості для розвитку співробітництва між Японією й Україною — країною з 52-мільйонним населенням, що має великий економічний потенціал і посідає важливе становище в європейському регіоні. Ми сподіваємося, що візит Президента України в Японію стане важливою подією в історії розвитку відносин наших країн, які мають протривати багато століть.

Цей візит буде дуже вчасний, адже зараз Україна під проводом Президента Леоніда Кучми здійснює основні економічні реформи, приєдналася до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

— Дякую.

Підготував Сергій ДАНИЛЕНКО.

Бродвей — вулиця світу

Хто хоч краєм вуха не чув про Нью-Йоркський Бродвей — довжелезну вулицю через увесь славовісний Манхеттен? У кожну епоху Бродвей різний. Сьогоднішні туристи відзначають, що нині це вулиця реклами, жербаки і дорогих магазинів. Воно й зрозуміло: на вулиці, яку відвідують люди з усього світу, хтось рекламує свою продукцію, хоче купувати її, а хтось просить милостиню, щоб описати де-небудь у Брюксі, районі Нью-Йоркської бідноти, випити дешової кави з гамбургером.

Фото Володимира САМОХОЦЬКОГО (Григор'я).

Стекла всех видов к автомобилям!

Стекла к автомобилям
ЗМІ-4332, ВАЗ 2101, 2121,
2108, ГАЗ 24, 3307, Москвич
2141, ИЖ 2126, РАФ, УАЗ
452, 469, ГАЗ 3205.

Теперь это не
проблема!!!

Стекла бокового и
заднего остекления
Стекла задние
электрообогреваемые

тел. 8-044-264-95-39, 264-74-70
факс 264-24-05

VA BANK BANK

Всеукраїнський Акціонерний банк
ВАБАНК
продовжує виплату
дивідендів
за IV квартал 1994 року.

Не одержані акціонерами до 1 лютого ц.р. дивіденди
будуть переведені на їхні рахунки до статутного
фонду банку.

Вабанк продовжує передплату на прості іменні акції,
які продаються за курсовою вартістю 150 тис.крб.
кожна. Вартість мінімального пакета з десяти акцій
становить 1 млн. 500 тис.крб.

Телефон для довідок (044) 219-1906.

ПРИЙМАЄ В ДОЛАРАХ США

ПРИВАТНІ ВКЛАДИ НА ЗБЕРІГАННЯ:

- ☒ мінімальна сума 50\$,
- ☒ мінімальний термін зберігання 3 місяці.

ДЕПОЗИТНІ ВКЛАДИ ВІД ЮРИДИЧНИХ ОСІБ:

- ☒ мінімальна сума 1000\$,
- ☒ мінімальний термін зберігання 3 місяці.

ПУНКТИ ПРИЙОМУ ВКЛАДІВ

ВІД НАСЕЛЕННЯ:

- вул. Дмитрівська, 71 тел. 219-14-51
- вул. Панаса Мирного, 26 тел. 290-83-94
- бул. Перова, 56 тел. 512-87-42
- просп. Оболонський, 26 тел. 413-37-56

ВІД ЮРИДИЧНИХ ОСІБ:

- Кудрявський узвіз, 7 тел. 212-44-87
- 244-70-53

Генеральна ліцензія Національного банку України № 7
на право здійснення операцій з валютними цінностями

ПРОДАЕМ:

- бульдозер Д-606 на АТ-75;
- бульдозер ГТУ-1 на Т-55;
- трактор трелевочний ТДТ-55;
- землерезная (баровая) машина БТ-150;
- электростанция 100 кВт.

КУПИМ:

- трактор ДТ-75; ленту конвейерную

ЧНПП «КАМЕЯ»,
тел. (044) 418-97-09

Открытое акционерное общество «Инвестиционная компания «КИИ» объявляет подписание на акции. Учредители: АО «КИИ» траст», «Торговый Дом «КИИ» и физические лица. Уставный фонд состоит из 30 тысяч простых именных акций номинальной стоимостью 100 000 крб. Учредителями вносятся имуществом, ценными бумагами и денежными средствами 1776.000.000 крб. Учредительное собрание состоится 20.01.95 г.

Компания «ИНТЕКС»

поставляет
х/б ткани:

ситец, сатин, бязь,
диагональ, марлю и другие.

**Давайте зажигать
звезды вместе.**

Тел: (044) 441-14-66.

КОТИРОВКИ ВЕКСЕЛЕЙ НА 18.01.95 В КБ «ПРИВАТБАНК»

ВЕКСЕЛЕДАТЕЛЬ

Покупка векселей Продажа векселей
в % к номиналу

Авдеевский коксохим. 3-д	66,8	
Алчевский металлург. к-т	67,0	
Днепропетровский металлург. к-т		78,9
Ингулецкий ГОК		78,4
Коксохим. 3-д им. Калинина		78,1
Металлург. к-т им. Петровского		77,9
Металлург. к-т г. Енакиев	67,4	
Никопольский 3-д ферросплавов	67,8	
Новокриворожский ГОК		79,4
Орджоникидзевский ГОК		78,2
ПО «Павлоградголь»		76,5
Южный ГОК	67,2	

в Днепропетровске: (0562) 79-05-95, 79-05-96, 79-05-97,
79-00-00, 47-70-52.

в Киеве: (044) 227-54-22

Панове!

Приймаємо замовлення на виготовлення:

ПРУЖИН розтягнення, стиснення, кручення різної конфігурації із дроту діаметром від 0,2 до 6,3 мм;
СІТКИ з оцинкованого дроту з номінальним розміром віконець від 20 до 60 мм, найбільшою шириною полотна сітки 2000 мм.

**Ми віримо, що наше співробітництво
буде успішним!**

Україна, 280000, м. Хмельницький, вул. Правди, 6,
Відділ маркетингу:

тел: (03822) 92584; 99292 факс: 92473

**Хмельницький завод
ковальсько-пресового устаткування**

Cola
Tropical
Tonic
Lemon
Orange
Gassosa

PRESTIGE

НАТУРАЛЬНІ НАПОЇ
Тел. (044) 294-43-18
294-41-18

ВІДЧУТТЯ НОВОГО

Укрпроизводствснаборг поставляет с базы в Киеве промышленное оборудование:

Електропогрузчики ЭП-103КО-3.3
(щелочные) /г/н ПТн.
Передвижные компрессорные
станции ПР-12, ПР-6
(дизельные).
Компрессоры для
цементно-мукозавозов ВР-8/2.2.
Компрессоры для аэрозольного транспорта
суперхлор 2ВД-12/2.5.
Мукозавоз К4АМГ на базе ЗИЛ-130, /г/н 9,5 Тн.

Тел.: 220-81-70, 227-20-44 Факс 220-80-34.

РЕАЛІЗУЄМО АБО ОБМІНЮЄМО НА ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ:

трактори
МТЗ-80 УК, Л; МТЗ-82 Л;
мотоблоки
МТЗ-12; МТЗ-08 БС;
автомобілі
ЛуАЗ-969 М;
підшипники
210; 305; 308; 5324.

Телефони у Луцьку: (03322) 4-33-84, 3-10-46.
Факс 4-42-57.

Со складов в Украине

СЫРЬЕ ДЛЯ
ПИЩЕВОЙ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ

какао-порошок, ванилин,
арахис, изюм, специи

Запорожье	(0612)	65-31-66
Ивано-Франковск	(03422)	3-20-44
Киев	(044)	417-70-80
Кременчуг	(05366)	4-34-73
Лугск	(03322)	3-03-14
Мариуполь	(0529)	34-46-95
Одесса	(0482)	47-88-78
Ровно	(0362)	23-72-07
Севастополь	(0692)	57-11-27
Тернополь	(03522)	2-65-97
Черкассы	(0472)	42-14-38
Чернигов	(0462)	95-82-18

З 15.12.94 року підприємство
Центр ЕРТОЗ реорганізовано.
Правонаступником підприємства
Центр ЕРТОЗ є Державне підприємство
обслуговування повітряного руху
України «Укрероух».

Продиктовано в номер

Президент обіцяє допомогу

— Ми готові виконати свої зобов'язання щодо пуску шостого енергоблоку Запорізької атомної, якщо державачасно виділить необхідні для завершальних робіт 0,8 трильйона карбованців, — сказав позачергово Президенту України Леоніду Кучмі голова Держкоматому Михайло Уманець під час телефонного розмови безсередньо від бізнесного життя управління шостого енергоблоку ЗАЕС. Журналістам Михайло Уманець, який перебуває на атомній на чолі Державної приймальної комісії шостого енергоблоку, додав, що окрім обіцянки Президента, допомоги в понеділок від прем'єр-міністра України Віталія Масола отримав записання, що кошти, необхідні для закінчення пусконаладжувальних робіт, «вдадуться» до 15 лютого.

Подарунки для Грузії

До Грузії сьогодні за аеропорту Бориспіль відбуде літак із гуманітарною допомогою. Вантаж (а це продукти харчування, одяг, подарунки для дітей) доставляють при сприянні Міністерства оборони. Гуманітарна допомога, яку спорядили церковні громади та Федерація профспілок України, надається Грузії в рамках акції «Милосердя».

Український парламентарій — лауреат зарубіжної премії

Бухарестський журнал «Романія маре», що виходить при видавництві та фондах з такою ж назвою, присудив свою щорічну премію народному депутату України Іванові Попеску. Ця відзнака, яку утворюють її засновники, вручається особам, що зробили «вагомий вклад у підтримку румунського роду». Деякі бухарестські незалежні газети висловили припущення, що премію Іванові Попеску присудила одна з націоналістичних партій, яка виступає за перегляд кордонів з Україною, — як людини, що поділяє її політичну мету. Однак парламентарій спростував ці звинувачення.

Школа для дітей переселенців

Ми минуло й тижня після того, як Президент України Леонід Кучма підняв келих шампанського на імпрізовізованому новосілі в одній із сіл Житомира, а в області знову шкільне новосілля. Цього разу в райцентрі Брусилів, населення якого значно зросло після переселення сюди жителів ураженого радіацією Народицького району. З новосілля школярів привітав, зокрема, і віцепрем'єр України Іван Кuras.

Наближається безробіття для посередників

Керівництво відомої міжнародної компанії з виробництва косметики «Оріфлейм», яка виготовляє близько 200 видів продукції, прийняло важливе рішення інвестувати кошти в Україну. Йдеться про будівництво офісу і виробничих потужностей для випуску косметики. Планується встановити пакувальні лінії для фасування готової продукції. Це дасть змогу зменшити затрати на виготовлення і знизити ціни на продукцію фірми, яка пропонує косметичні українському споживачеві. Через рік-два фірма планує перейти на безпосередню роботу з покупцем-замовником через консултанта компанії. Ціни встановлюватиме і контролюватиме фірма. Без роботи залишаться кілька посередників, а споживач отримав товар без посередницьких накруток. Вироби фірми «Оріфлейм» стануть доступними для більшості населення.

Полилися нечистоти у Дніпро

Кілька днів жителі Світловодська, Олександрів, Знам'янки та Кіровограда змушені були користуватися забрудненою водою. А сталося це внаслідок аварії: у Світловодську забився каналізаційний колектор, і нечистоти полилися просто у водосховище неподалік від водозабору. Санепідслужба дала вказівку збільшити дозу хлору, а населення рекомендувало споживати тільки перекип'ячену воду.

На останньому своєму засіданні столичний виконком розглянув Програму зайнятості населення Києва на 1995 рік. Доводила начальник Управління з питань праці та зайнятості міськейкому Людмила Кондратова.

Безробіття зростає. Торік 1670 підприємств «скоротили» 23000 своїх працівників. Цікаво, що водночас цифра потреб столиці в іногородніх робітників зростає порівняно з 93-м роком утричі і становила 12000 чоловік. Такий парадокс частково пояснює те, що підприємства, яким не вистає робочих рук, переважно державні: тоді меншає бажання працювати за копійки, які до того ж нерегулярно виплачують. На виконкомі було заявлено, що при задоволенні потреб в іногородніх

робітників (а одна із основних проблем тут — надання лімітів прописки) особливо враховуватиметься корисність тих підприємств, до яких ресурси, а простору — кількість людей, які повинні б працювати, в Києві нині близько двох мільйонів. Рівень безробіття на початок січня — 0,04 відсотка. Це офіційна цифра. А фактично було заявлено: непрацюючих киян, які не звертаються до служб зайнятості, значно більше, і реальної цифра перевищує офіційну

Коментар і прогноз

в 6—8 разів. Приховане безробіття зростає. — Що рік нинішній столиці готує? «Враховуючи нестримку економічній ситуації, ми прогнозуємо два варіанти розвитку подій на фіксованому ринку праці, — каже Людмила Кондратова. — За основу нинішньої Програми взято перший варіант, який передбачає, що роботи потребуватимуть 48,2 тисячі киян. З них «скорочених» на виробництві буде 24,4 тисячі. Варіант другий, «песимістичний», розрахований на можливий різкий спад виробництва, або, скажімо, на зміну ситуації в зв'язку з виконанням Указу

Президента щодо прискорення малолітньої приватизації. У цьому, гіршому, випадку прогнозується 72,3 тисячі не зайнятих на ринку праці киян. А до самої Програми вноситься в такому разі зміни й доповнення».

Згідно з Програмою цього року планується працевлаштувати 55 відсотків людей, які того потребують. Для цього відпущено 738,8 млрд. крб. Фінансування майже повністю здійснюватиметься за рахунок коштів фонду сприяння зайнятості.

Анатолій
МАРЦИНОВСЬКИЙ.

«СУМИФУДЗ»:

«Навіщо вам дружини, хлопці?»

Репортаж

У сумських продовольчих магазинах з'явився новийка закордонні вареники з сиром, м'ясом, картоплею, капустою. На симпатичних фірмових пакетах штамп «Канадсько-українське підприємство «Сумифудз». Невже й у пригрозі улюбленої національної страви нас почнуть іноземці? — Не зовсім так, — одказує генеральний директор підприємства Володимир Захарченко. — Канадський бізнесмен Вальтер Маковецький вже 20 років має такий бізнес — вареники. Та в основі виробництва — наша вітчизняна ліній-автомат для формування виробів із тіста (її виготовили на Білопольському мазшаводі). А якщо врахувати, що й сам кападацький — українського походження, то його вареники аж ніяк не можна вважати закордонними. Ми, тобто акціонерне товариство «Сумхартпаста», допомаємо землякам у прибудові ще однієї вдосконаленої автоматичної лінії, а за це отримали необхідну технологію. Ось так і з'явився спільне підприємство.

Але щоб напівфабрикати купували у магазинах, вони мають бути коли не кращі, то, принаймні, не гірші за домашні. Тільки висока якість та доступна ціна спроможні додати віковому традицію готувати вареники вдома, адже бода-який українцеві може сказати: «Навіщо тоді мені жінка, коли ще й вареники купуватиму?» На підприємстві впевнені: таку психофізіологію зрештою вдасться побити.

Ажале той, хто хоча б раз скуштував їхню продукцію, не буде гаяти дорогих час.

По-перше, ці вареники ніколи не залягають, а, по-друге, в них повністю зберігаються поживні речовини. Вдома залишається лише викинути вареники в окріп, і за кілька хвилин — їжте на здоров'я!

Продукція «Сумифудз» отримала найвищу оцінку спеціалістів Харківської академії громадського харчування. А то-му... вареники крокують країною. У Києві, Харкові, Дніпропетровську вже працюють філії сумського підприємства. Поки що вони лише продають вареники, та подумують і про власне виробництво. На черзі — Донецьк, Луганськ, Тернопіль, Хмельницький.

На запитання, чи часто з'являються вареники на обідньому столі в директора, Захарченко усміхається: «Ажале! Це моя улюблена страва».

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Суми.

Розборки

А замість грошей приніс гранату

Можє, хтось ще пам'ятає, що саме у Дніпропетровську виник перший «самолюбний» суд, який на замовлення «крутих» бізнесменів повертав позичені ними таким само «крутим» чимали суми. З'ясування цих «фінансово-кредитних» стосунків нерізно закінчувалося сумно, а то й трагічно.

Але те, що сталося днями, — наче сучасна навістрит. Якійсь дитинчій якійсь комерційній фірмі з Дніпропетровська позичив в акціонерного товариства «Маспо» вісім з половиною тисяч доларів, а тепер приїхав заяляти своїх кредиторів, щоб ті не вимагали боргу. Кредиторів, ясна річ, не погодилися, тоді

їхній учораший компаньйон і приятель викинув гранату, сподіваючись таким чином раз і назавжди вирішити проблему.

Один чоловік загинув, двоє у тяжкому стані доставили в лікарню. Ті ж, що дивом залишилися неушкодженими, спочатку сплямали, потім добряче побили і насамкінець самостійно втекли з боржника-терориста в міліцію.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

А життя триває

Зона приклад подає, або Як і за що «сидять» жінки

Дніпропетровська жіноча колонія посіла перше місце в Україні серед трудових колективів установ з виконання покарань. Без перебільшення значимо, що засуджені швачки-переводки взяли б одне з прозових місць і на свободі. Доказ тому — перехід колонії на шестиденний робочий тиждень з двомісячним графіком, тоді як сусідня швейна фабрика скоротила робочий день до мінімуму за незадоволені чотириденні!

Принцип заступника начальника колонії з режиму Василя Мінка — залишати засудженим якомога менше вільного часу для «пригроз». Ажде контингент колонії серйозний: з 770 в'язнів 200 засуджених за вбивства, 192 — за викрадення особистого майна і 160 — за статтею, пов'язану з наркотиками.

На знімку: Ольга К. узяла шлюб з коханим просто в зоні, а з весіллям вбравши їй допомогли подруги-рукодільниці.

Українформ.

Ці фанфари слухав Сталін...

Реліквії

Серед багатьох експонатів Торчинського народного краєзнавчого музею малоприятніми є старенькі кларнет, барабан і дві фанфарні труби. Але коли екскурсія з відвідувачами веде засновник і незмінний директор цього музею Григорій Олександрович Гуртовий, він не неодмінно зверне на них увагу. Виявляється, ці музичні інструменти — «учасники» Параду Перемоги, що відбувся в Москві в 1945 році.

Історія їх надходження до музею така. Збираючи матеріали з історії сіл Луцького району, куди входив селище Торчин, Григорій Гуртовий дізнався, що першим директором більшовицького урядового оркестру, який грав молодіжний Червоної Армії і Травня 1918 року на Ходинському полі в

присутності Леніна «Марсельезу», «Суворовський марш» і «Марш Богдана Хмельницького», був уродженець села Усичі Луцького району Людмир Падкевич. Григорій Олександрович розшукав Людмирну Антоновичу в Москві, деякий час листувався з нею. На 92-му році життя Падкевич помер. Один з його учнів, головний військовий диригент Радянської Армії генерал-майор Назаров, виконуючи волю свого вчителя, передав ці інструменти для музею у Торчин. Григорій Олександрович бере інколи в руки старенький кларнет і грає на ньому мелодії українських народних пісень.

Богдан БЕРЕГЕТА.
Волинська область.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редактори: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕНЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
• телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
• Рукописи не повертаємо.
• Лістуватися з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КІП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель.
• Редакція не закликає подіяти позицію авторів публікацій.
• За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Віднос. 60955.
Тираж 509173.

Комітет друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
123 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311012.

Газету надруковано і вперше в комп'ютерному центрі «Голосу України». Віддруковано на папері «Зонітінформативність ЛТД» (тел. 441-84-50).